

## احتمال بروز آپلازی خالص گلبول قرمز به دنبال مصرف داروی مایکوفنولات موفتیل

مواردی از بروز آپلازی خاص گلبول قرمز (Pure Red Cell Aplasia or PRCA) به دنبال مصرف همزمان Cellcept با سایر فرآورده های سرکوب کننده سیستم ایمنی گزارش شده است که توسط شرکت سازنده نسبت به احتمال وقوع آن هشدار داده شده است.

به دنبال گزارش مواردی از آپلازی خالص گلبول قرمز (Pure Red Cell Aplasia or PRCA) ناشی از مصرف مایکوفنولات موفتیل در یک مقاله علمی، شرکت داروسازی Roche که سازنده این فرآورده با نام تجاری Cellcept می باشد، طی نامه ای خطاب به حرف پزشکی، نسبت به وقوع این عارضه هشدار داده است. Cellcept دارویی است که به منظور پیشگیری از رد عضو پیوندی در بیماران دریافت کننده پیوند کلیه، قلب یا کبد مورد استفاده قرار می گیرد و به طور معمول همراه با سیکلوسپورین و کورتیکواستروئیدها تجویز می شود.

با توجه به نامه منتشره از جانب شرکت مذکور، توجه همکاران محترم را به نکات زیر جلب می نماید:

۱- مواردی از بروز PRCA به دنبال مصرف همزمان Cellcept با سایر فرآورده های سرکوب کننده سیستم ایمنی گزارش شده است که مکانیسم وقوع آن تاکنون ناشناخته می باشد. همچنین تاثیر مصرف همزمان فرآورده های سرکوب کننده سیستم ایمنی در بروز این عارضه نیز نامعلوم گزارش شده است.

۲- PRCA نوعی کم خونی است که وقوع آن ثانویه به نارسایی اریتروپوئیزیس می باشد. اریتروپوئیزیس، فرآیندی است که طی آن، گلبول های قرمز از پیش سازهای نابالغ آن در مغز استخوان ساخته می شوند. در این بیماری، علیرغم وجود مگاکاریوسایت ها و پیش سازهای گلبول سفید که معمولاً در سطوح نرمال می باشند، پیش سازهای گلبول قرمز در مغز استخوان غایب هستند. PRCA ممکن است ایدیوپاتیک بوده، یا به عنوان تظاهراتی از یک بیماری زمینه ای بروز نماید و تقریباً در ۵٪ موارد، ناشی از مصرف دارو می باشد. این نوع کم خونی، یک بیماری نادر می باشد که تا سال ۱۹۹۰، تنها ۶۰۰ مورد از آن در مراجع علمی گزارش شده است.

۳- علائم بروز PRCA شامل خستگی، لتارژی و یا رنگ پریدگی غیرطبیعی پوست می باشد. شدت کم خونی ایجاد شده می تواند از خفیف تا شدید، متفاوت باشد. در بیماران مبتلا به کم خونی شدید، علائمی مانند ضعف، تاکی کاردی و دیس پنه بروز می نماید.

۴- در برخی موارد گزارش شده، عارضه PRCA با کاهش دوز یا قطع مصرف Cellcept، بهبود یافته است. از آنجایی که در بیماران پیوندی، کاهش سرکوب سیستم ایمنی ممکن است عضو پیوندی را در معرض خطر رد پیوند قرار دهد، در صورت تصمیم به قطع مصرف دارو در بیمار دارنده عضو پیوندی، حتماً باید در خصوص سایر اقدامات درمانی پیشگیری کننده از رد پیوند، تدابیر لازم را به کار گرفت.

از همکاران محترم تقاضا می شود در صورت مشاهده هر گونه عارضه یا اشتباه دارویی، مراتب را از طریق تکمیل فرم های زرد و ارسال به صندوق پستی ۹۴۸-۱۴۱۸۵ و یا از طریق سایت [www.adrmc.ir](http://www.adrmc.ir)، نمابر (۸۸۸۹۰۸۵۷) یا تماس تلفنی (۸۸۹۲۳۱۹۳-۴) به مرکز ADR گزارش نمایند.

مرکز ثبت و بررسی عوارض ناخواسته داروها  
معاونت غذا و دارو- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی